

Az anyagot formáló gondolat

Kucsora Márta

Múcsarnok,
2021. XII. 15. – 2022. II. 13.

képei a

Személyesen

– frissen című

kiállításán

A Frissen-kiállításokkal – immár ötödször – a Múcsarnok az „egy térben egy művész és egy kurátor” keretben megvalósuló kiállításokat összenyitja. Az egyéni kiállítások így akarva akaratlanul hatnak egymásra, a kialakuló kapcsolódások a Múcsarnok szándékai szerint segítenek újraértelmezni az alkotó folyamatokat térben és időben. 2021-ben a *Személyesen – frissen* címmel jelentkező projekt alkotóművészei Bernát András, Dréher János, Elekes Károly, Gál András, iski Kocsis Tibor, Kazi Roland, Kucsora Márta, Mózes Katalin és Regős István. Mindegyik egyéni tárlatnak más a kurátora, és a katalógusban is mindenkit különállóan mutatnak be. Mi most Kucsora Mártával beszélgettünk kiállításáról és aktuális alkotói szakaszáról, de fontosnak tartjuk az elején elhelyezni a kereteket, amelyek között a szóban forgó művek bemutatkoznak.

JJ: Az első teremben kaptak helyet a munkáid, elsőként veled találkozok a látogató, így egyfajta felütés is, amit bemutatsz. Mi lesz a címe a kiállításodnak?

Kucsora Márta: Sokat töprengtünk ezen Antalffy Péter kurátorral, annál is inkább, mert a múcsarnoki bemutatkozással párhuzamosan az engem képviselő Kálmán Maklár Fine Artsban is önálló kiállításom nyílik, amely koncepcionálisan is kapcsolódik a múzeumi kiállításhoz, így azt is végig kellett gondolnunk, hogy a kettő milyen viszonyban legyen egymással, melyik milyen üzenetet hordoz. Végül a Múcsarnokban *Incepció*, az *anyagot formáló gondolat* lett a kiállítás címe. Az *Incepció* ez esetben arra utal, hogy a gondolat elindítja a fizikai erőket, ezek kavarnak, ütköznek, egymásba olvadnak, és ebből alakul ki a kép. A festmények először gondolatban készülnek el, a képépítés koreográfiája fejben játszódik le persze sokévi gyakorlati tapasztalat alapján. Minden részletre kiterjedően előre megtervezem a

folyamatot. A cím egyrészt erre utal, másrészt arra, hogy szórópisztollyal, vízpárával és ventilátorral manipulálom a vászon felszínét, a festéket is vödörből öntöm. Az anyaggal való játék mindig is meghatározta számomra a műtermi munkát. Az festékanyagok határait is feszegetem. Száz százaléig mindent megtervezek előre, ugyanakkor az anyag kiiktathatatlan esetlegessége miatt a véletlen is szerepet kap, ahogyan az a természetben is megfigyelhető. Sokat kísérletezem a különböző komponensű festékrétegek kémiai reakcióival, az alternatív felületképzésekkel. Ez párbeszéd köztem és a mozgásba hozott festék között. Ha tömören kell megfogalmaznom, akkor ez valóban az anyagot formáló gondolat.

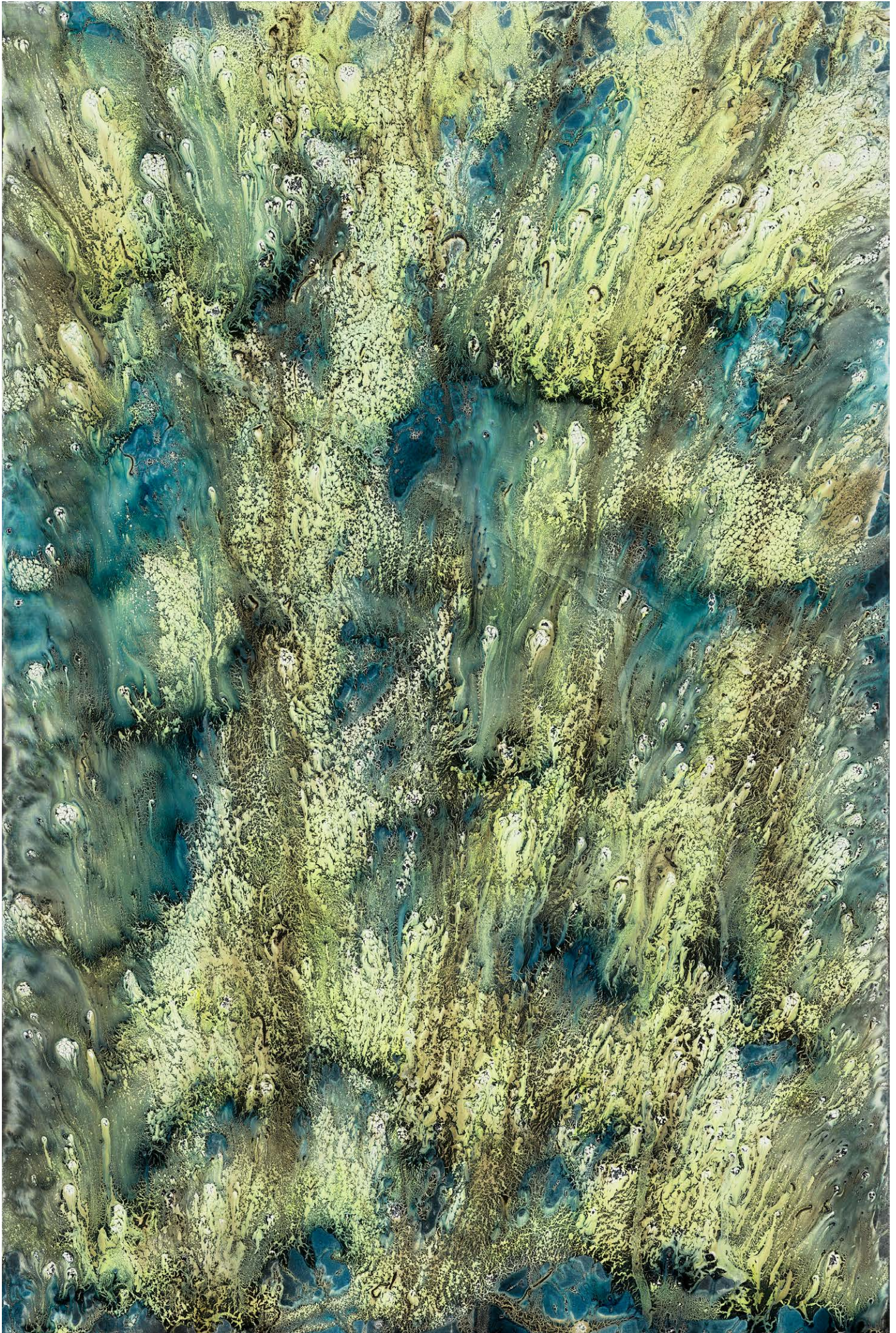
JJ: Belenyúlsz ecsettel vagy egyéb fizikai eszközzel?

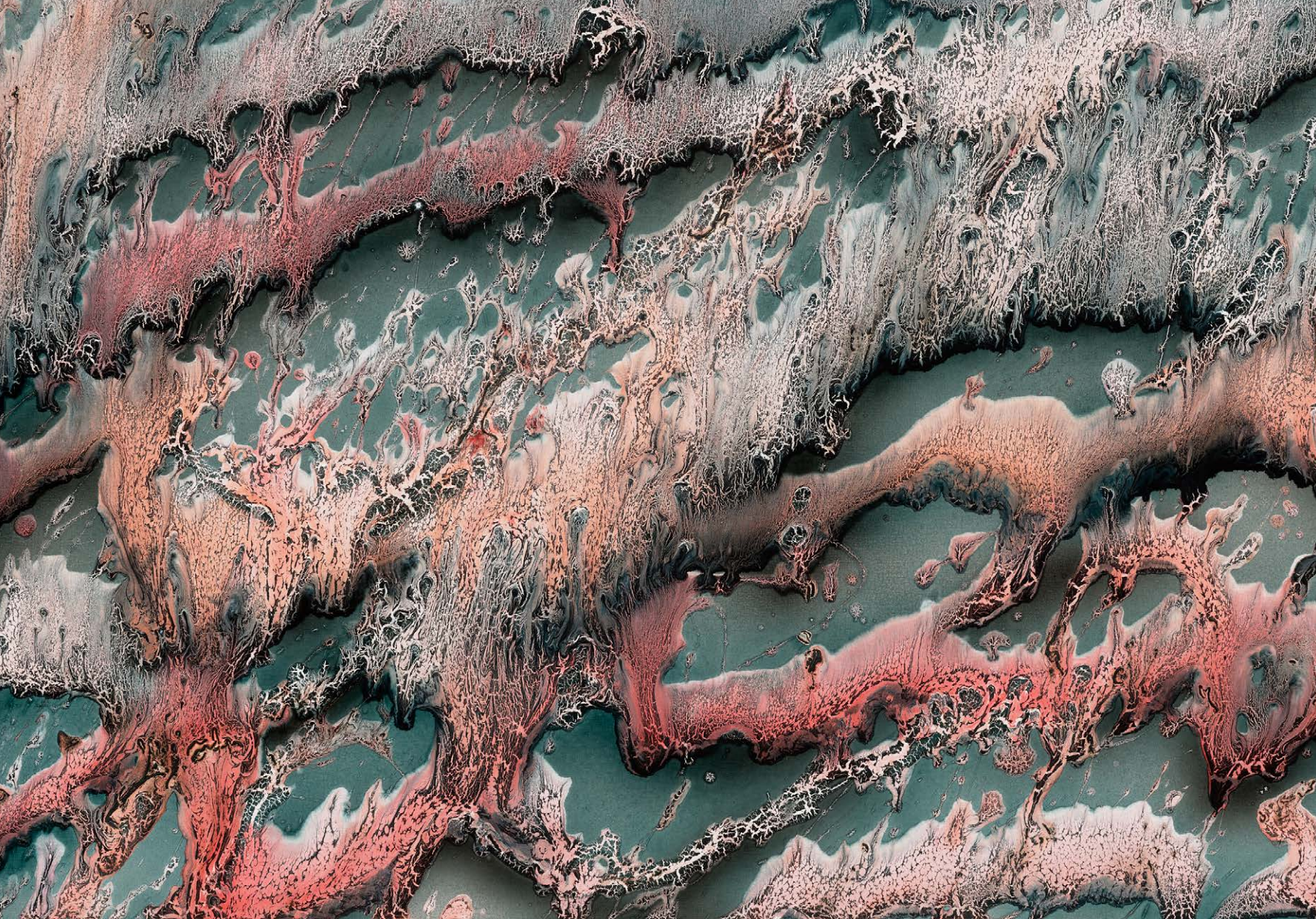
KM: Nem. Az alkotófolyamat teljesen szabad és absztrakt. Hígított festékeket és vegyszereket öntök, locsolok a vászonra, majd szórópisztollyal és a vászon mozgásával ma-

nipulálom a felületet meglepő formációkat hozva létre, és ezt a folyamatot próbálom egy ponton megállítani, megszáritani. Meghatározhatom ugyan, meddig hat a gravitáció, a kémia, a száradás, mikor nedvesítek be újra egy réteget, ahogy azt is eldönthetem, mikor zárom le a fizikai folyamatokat, de mégis van egy része, amiről nem én döntök. Ugyanakkor minden kép pontosan megtervezett koreográfia szerint készül el, tulajdonképpen minden alkotás egy performansz. A képeim organikusak, legalábbis én így fogom fel őket, de fontosnak tartom, hogy valamilyen szinten uralnom kell a képfelületet meghatározó és befolyásoló erőket.

JJ: Mi kellett ahhoz, hogy így megnőjenek a képeid?

KM: A festmények mérete egyszer csak túlnőtt rajtam, nálam nagyobbak lettek a képek. Keresem, hol vannak a fizikai és lelki határim. E mögött sok minden lehet, önreflexió, talán egyfajta nyugtalanság is, de a legfontosabb önmagam meghaladása. Ráné-

zek egy képre, és arra gondolok, hú, ez most jól sikerült, de csináljunk mást, máshogy. A méret önmagában is komoly fizikai kihívás. Mivel a földre fektetett, adott esetben 3×5 méteres vásznat mozgatom, emelem, a festéket mozgásban tartom, súlya időnként akár a 70–80 kilogrammot is meghaladja. Idővel egyre nagyobb képeket hoztam létre, és tovább bátorított egy kínai múzeumi felkérés is, ahol 24 folyóméter falfelület a kiállítótér része. Negyvenkét éves vagyok, úgy érzem, itt az ideje, hogy minden elképzelést megvalósítsak, már amit a műteremben meg lehet.

JJ: A negyvenkettő jó válasz minden kérdésre, elfogadom. Ahogy Douglas Adams művében (*Galaxis útikalauz stopposoknak*) a szuperszámítógép válasza a világ összes kérdésére negyvenkettő, miért ne lehetne a te válaszod is ez az enyémre.

KM: Akkor ez a válasz. Most vagy soha. Van erő, kedv, műterem, múzeumok, kiállítások. Az élet közepén pont annyit tudok, ismerek, mint amennyit még soha. A kiszámítható eddigi élettapasztalatok és a kiszámíthatatlan, még meg nem tapasztalt évek optikai közepén állok. Mindig is az ismert és az ismeretlen egyensúlya érdekelt. Úgy gondolom, hogy az alkotói folyamatban hasonlóan egyenlő hangsúllyal vagyok jelen mint megfigyelő és mint irányító.

JJ: Nagyon korszerű gondolatkör a technológia és a humánium kapcsolata a kortárs művészetben. Figyeled ezt másoknál is?

KM: Sok kortárs művész munkáját követem, és vannak nagy kedvenceim, akiknek a munkásságát rendkívül izgalmasnak és vizuálisan gazdagnak tartom. Például Julie Mehretu, Bill Viola, Tara Donovan, Isaac Julien, Michal Rovner..., viszont nem a stílári rokonságot keresem velük. Talán közös bennük, hogy bár eltérő megközelítéssel, de az idő kérdéseivel, a folyamattal foglalkoznak. Számomra is az idő, az időben létezés az, ami leginkább kérdésfeltevésekre készített. Az idő megfoghatatlansága, a folyamat pillanatképének megragadása érdekel. Absztrakt festményeket tanulmányozni, látni az utóbbi években inkább zavaró, úgy érzem kibillent abból a belső képi világból, amit megfestenék. Ezért inkább kevesebb kiállítást nézek meg. Számomra a műtermi munka sokkal inkább egy belső vizuális világból táplálkozik, nem kívülről.

JJ: Lesz egy videóinstalláció is a Múcsarnok tárlatán. Mióta készítesz videókat?

KM: Sok éve foglalkoztat a mozgókép mint kifejezési forma. A folyamatosan változót, a változásban állandót, az időbeli időtlenséget szeretném visszaadni – természetesen absztrakt megfogalmazásban. Az első

↑

KUCSORA Márta: *Cím nélkül 27*, részlet, 2021, vegyes technika, vászon, 100×200 cm
A művész jóvoltából

felvételt 2016-ban készítettük, 2017-ben be is mutattam Londonban, ám csak monitoron, mert nem volt lehetőség vetítőszoba építésére. Idén több újabb felvétel készült hanganyaggal együtt. Utómunka nélküli, manipulálatlan, analóg felvételek, reflexiók a számítógép generálta digitális trendekre. Mindez teljesen új dimenzió számomra is, és rendkívül izgalmas, tele vagyok ötletekkel. A Múcsarnokban egy nyolcperces videóinstallációt mutatunk be. Nagyon izgatott vagyok, hogy mi lesz a visszhangja. Több szempontból mérföldkő számomra ez a kiállítás – egyrészt első önálló múzeumi kiállításom, másrészt először mutatok be videóinstallációt az erre épített térben, sötétszobában. A Múcsarnoknak külön köszönet a professzionális kép és hangtechnikáért, amit biztosítanak.